

ЛАНДШАФТНЕ ПЛАНУВАННЯ І ОХОРОНА ПРИРОДИ

ГІС-форум // Харків 17.03.2016

Олександр Голубцов
Інститут географії НАН України
м. Київ, Україна
ogolubtsov@icloud.com

ЛАНДШАФТНЕ ПЛАНУВАННЯ

сукупність методичних інструментів і процедур,
що використовуються
для побудови такої просторової організації діяльності
суспільства в конкретних ландшафтах,
яка забезпечувала б стале природокористування і
збереження основних функцій цих ландшафтів
як системи підтримки життя

Рекомендації щодо тривалої охорони:

- 1) біологічне різноманіття
- 2) здатність природних екосистем до функціонування та саморегуляції;
- 3) різноманітності, своєрідності і краси природи й ландшафту, а також їхньої значимості для відпочинку;
- 4) так само мають охоронятися й такі компоненти, як ґрунти, повітря, клімат, води

Природні компоненти / компоненти, що охороняються

Види і біотопи,
біологічне різноманіття

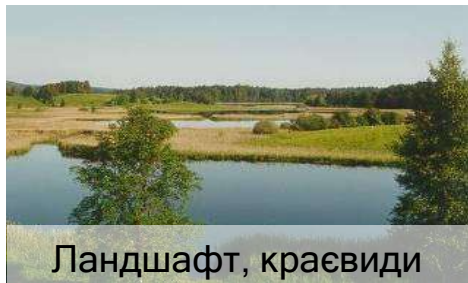
Рекреація,
людина,
здоров'я людини

Ґрунти

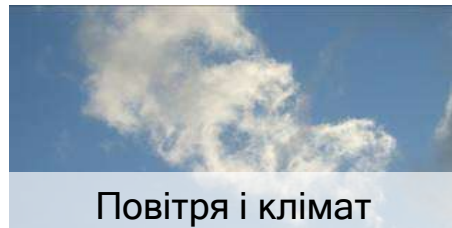
Вода

Ландшафт, краєвиди

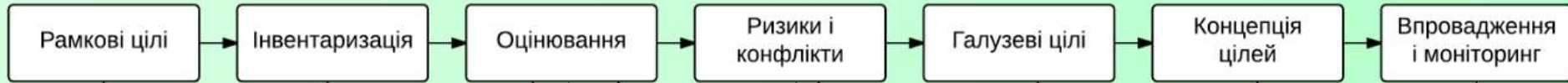

Культурні
/матеріальні
ресурси

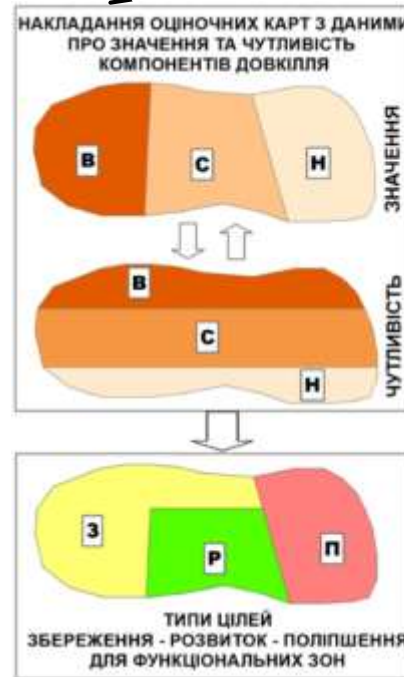
Повітря і клімат

Етапи ландшафтного планування

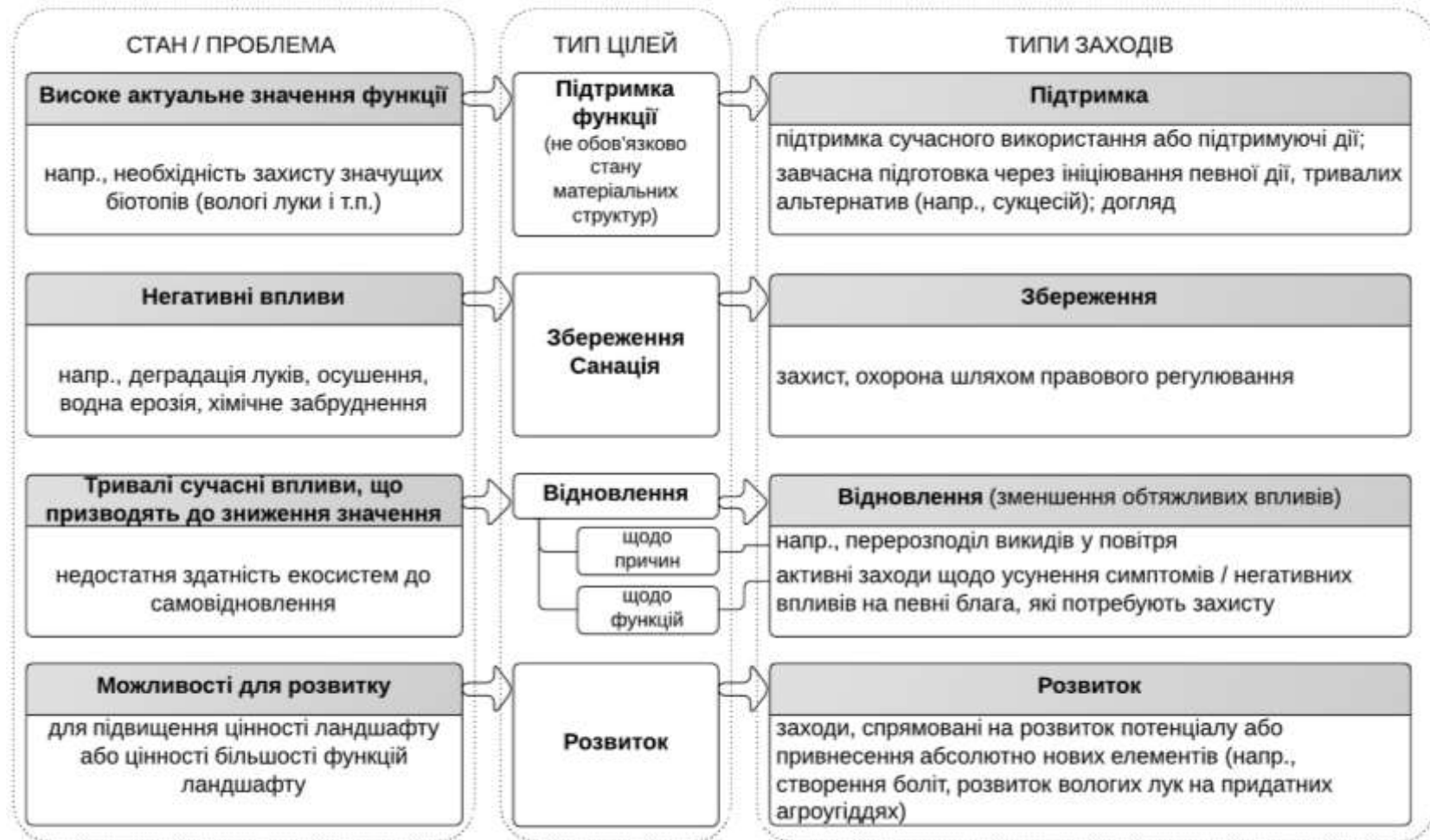
Цілі у ландшафтному плануванні – це орієнтири, що вказують на найбільш оптимальний і бажаний стан ландшафтів.

Формулювання цілей *підтримки, збереження, санації та розвитку ландшафтів* ґрунтується на результатах оцінювання значимості ландшафтів і чутливості до існуючих та планованих видів господарської діяльності та урахуванні наявних та ймовірних ризиків, пов'язаних із антропогенним впливом

Аналіз ландшафтів за співвідношенням значення /чутливість		ЗНАЧЕННЯ		
		В Високе	С Середнє	Н Низьке
ЧУТЛИВІСТЬ	В Висока	З ЗБЕРЕЖЕННЯ Відмова від використання	З ЗБЕРЕЖЕННЯ Відмова від використання	П Поліпшення Збереження
	С Середня	З ЗБЕРЕЖЕННЯ екстенсивне використання	Р РОЗВИТОК Екстенсивне використання	П Поліпшення Розвиток
	Н Низька	З ЗБЕРЕЖЕННЯ екстенсивне використання	Р РОЗВИТОК Інтенсивне використання	П Поліпшення Розвиток

Розроблення природоохоронних цілей. Критерії

Розроблення природоохоронних цілей. Територія планування

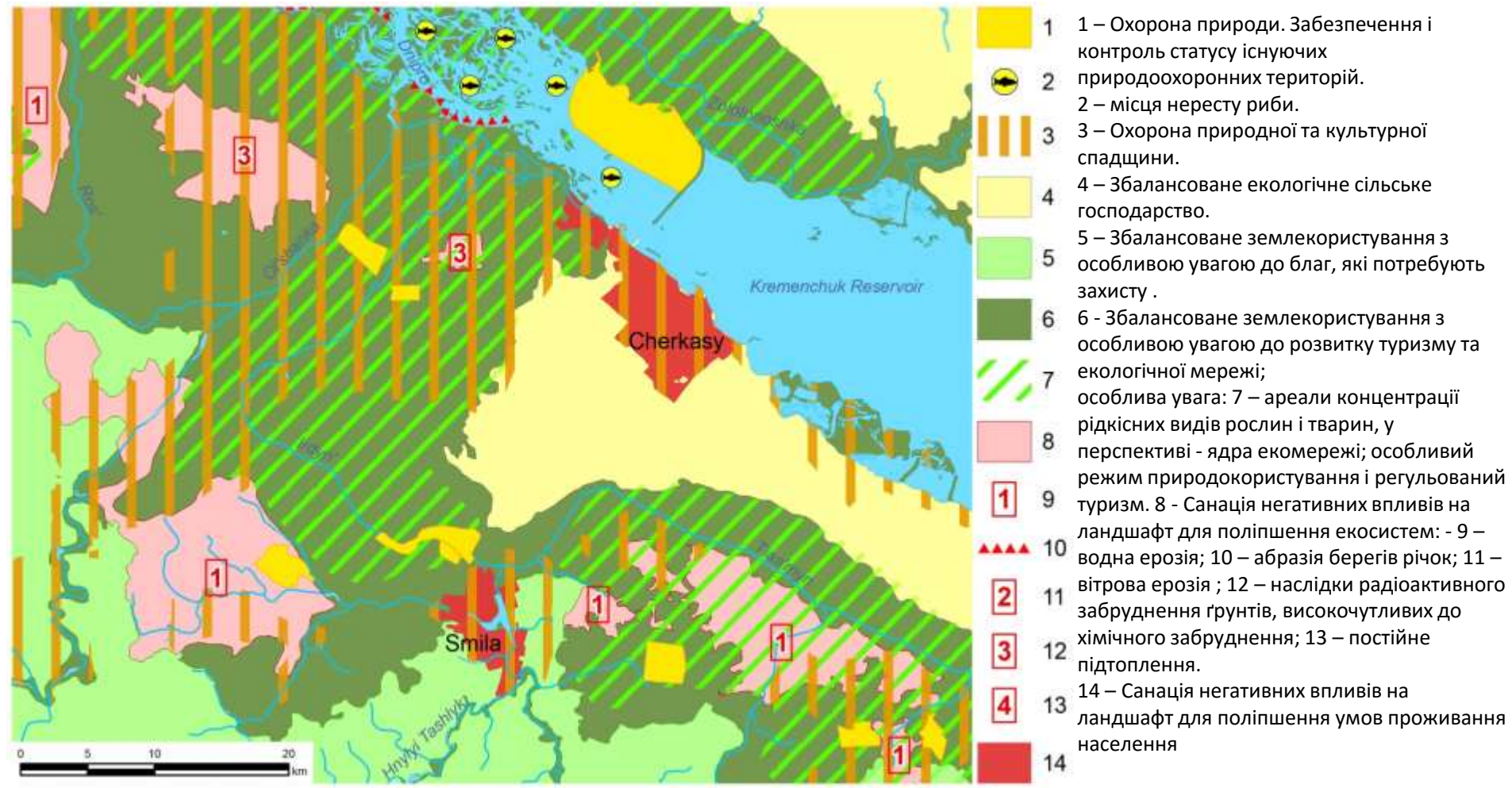
Ukraine, Cherkaska oblast
Landscape Program

Kanivs'kyi rayon
Landscape Framework Plan

Stepanetska community
Landscape Plan

Ландшафтна програма Черкаської області

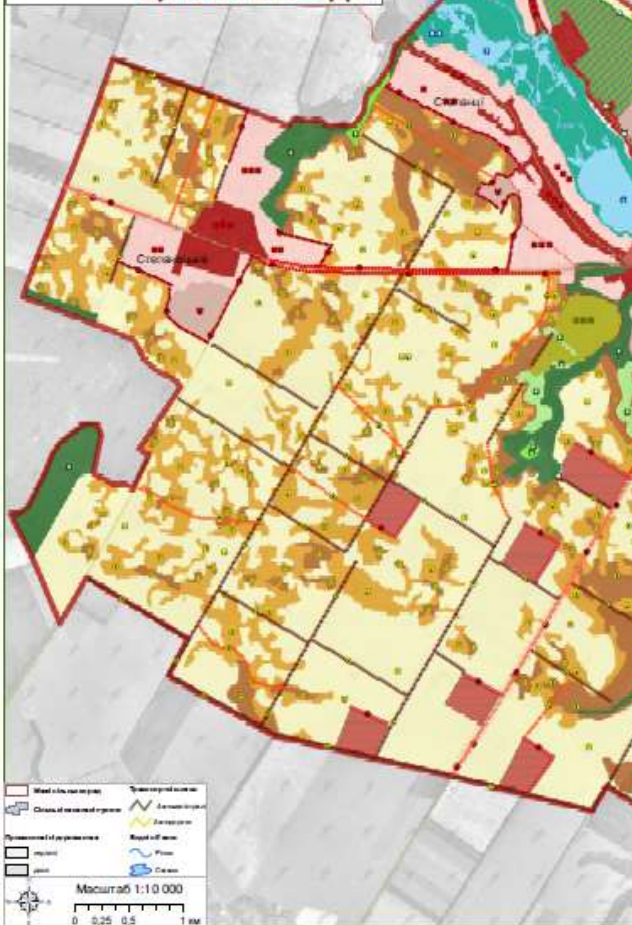
Рамковий ландшафтний план Канівського району

- 1 - 3. Охорона та збереження ландшафтів з високим рівнем ландшафтного й біорізноманіття та ареалів поширення рідкісних видів рослин і тварин .
4. Збереження і підтримка високого рівня біорізноманіття та якості краєвидів у межах сільських і міських поселень.
- 5 - 6. Збереження природного стану заплав .
7. Збереження інтенсивного землеробства на дуже родючих ґрунтах.
8. Збереження землеробства на родючих ґрунтах з особливою увагою щодо підтримки лісосмуг і лісонасаджень.
9. Збереження і охорона культурної спадщини міста Канів.
10. Розвиток ландшафтів із низьким рівнем біорізноманіття.
11. Розвиток меліорованих заплавних ландшафтів.
12. Розвиток і відновлення природних біотопів на місці агроугідь.
13. Поліпшення і санація ґрунтів, пошкоджених ерозійними процесами.
- 14 – 16. Поліпшення стану ландшафтів, що зазнають підвищеного шкідливого техногенного тиску.
- 17 – 20. Подолання негативних наслідків та запобігання конфліктам, зумовлених деструктивними процесами природного і антропогенного походження (

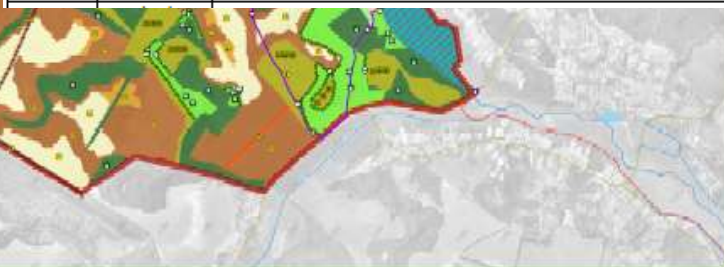
Ландшафтний план Степанецької сільради

ІНТЕГРАЛЬНА КОНЦЕПЦІЯ ЦІЛЕЙ І ЗАХОДІВ

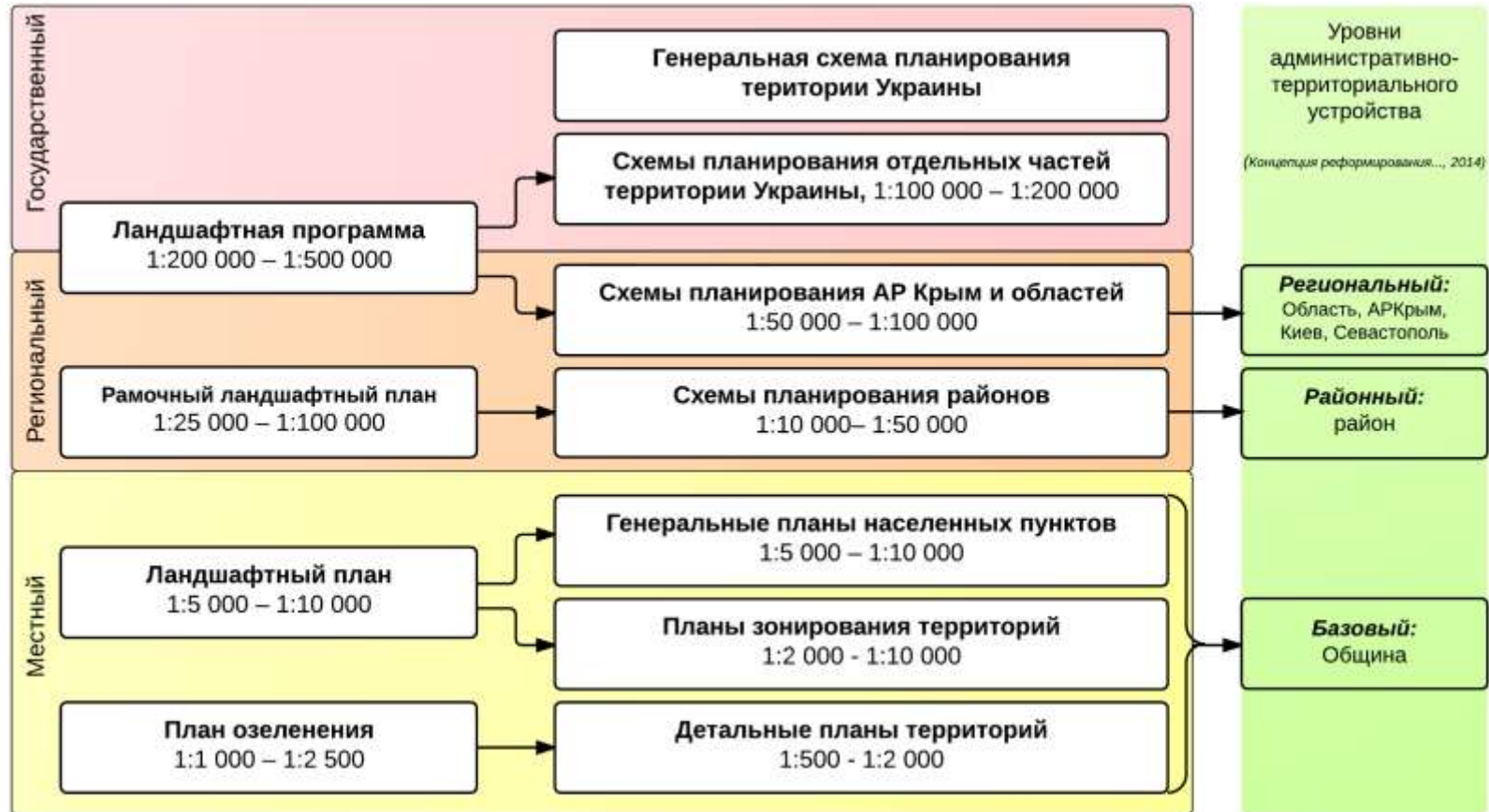

	Компонент	Цілі
	АГРОУГІДДЯ – РІЛЛЯ	
	Рілля із <u>високородючими</u> ґрунтами, слабо чутливими до ерозії та забруднення	Збереження сучасного використання. Сприяння поповненню ґрунтових вод. Підтримка буферної функції ґрунтів
	Рілля із родючими ґрунтами, чутливими до водної та вітрової ерозії	Розвиток <u>агроландшафтів</u> для мінімізації впливу ерозійних процесів. Розвиток водо утримуючої функції ландшафту
	Рілля на ґрунтах, високочутливих до водної ерозії	Запобігання деградації ґрунтового покриву шляхом відновлення природної лучно-степової або лісової рослинності

Заходи щодо охорони, догляду і розвитку агроугідь		
3.		Підтримка існуючих лісосмуг, збагачення їхнього видового складу
4.		Створення нових лісосмуг розміщення лісосмуг вздовж схилу

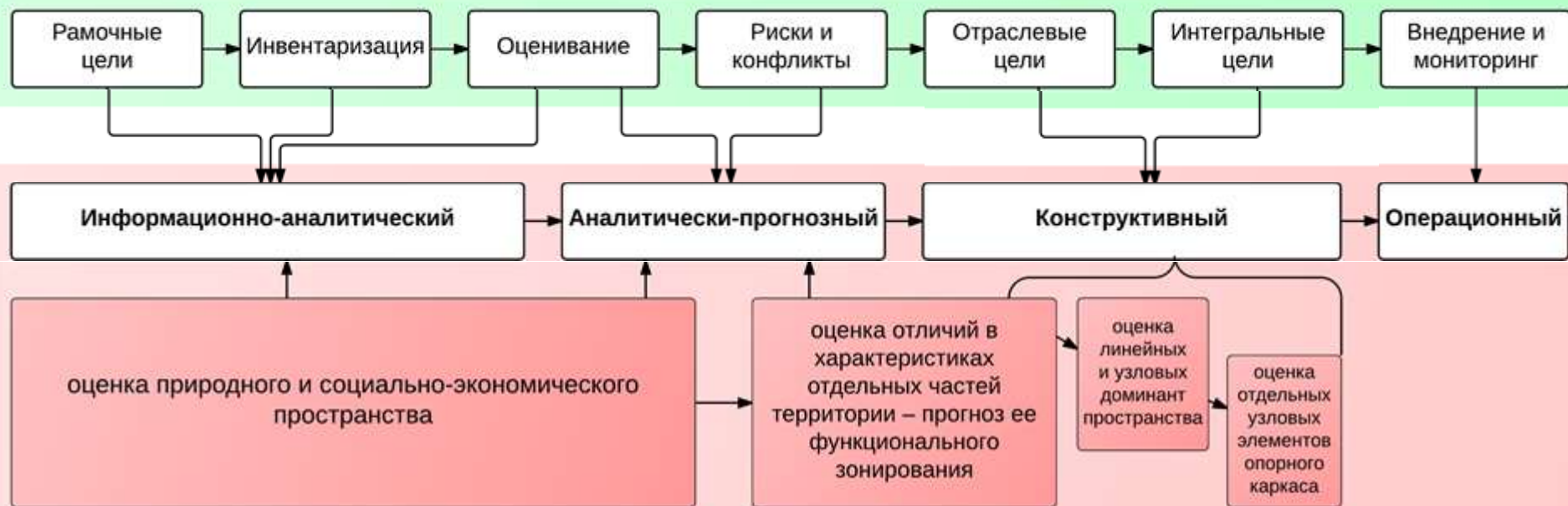

Інтеграція екологічних вимог у територіальне планування

Інтеграція екологічних вимог у територіальне планування

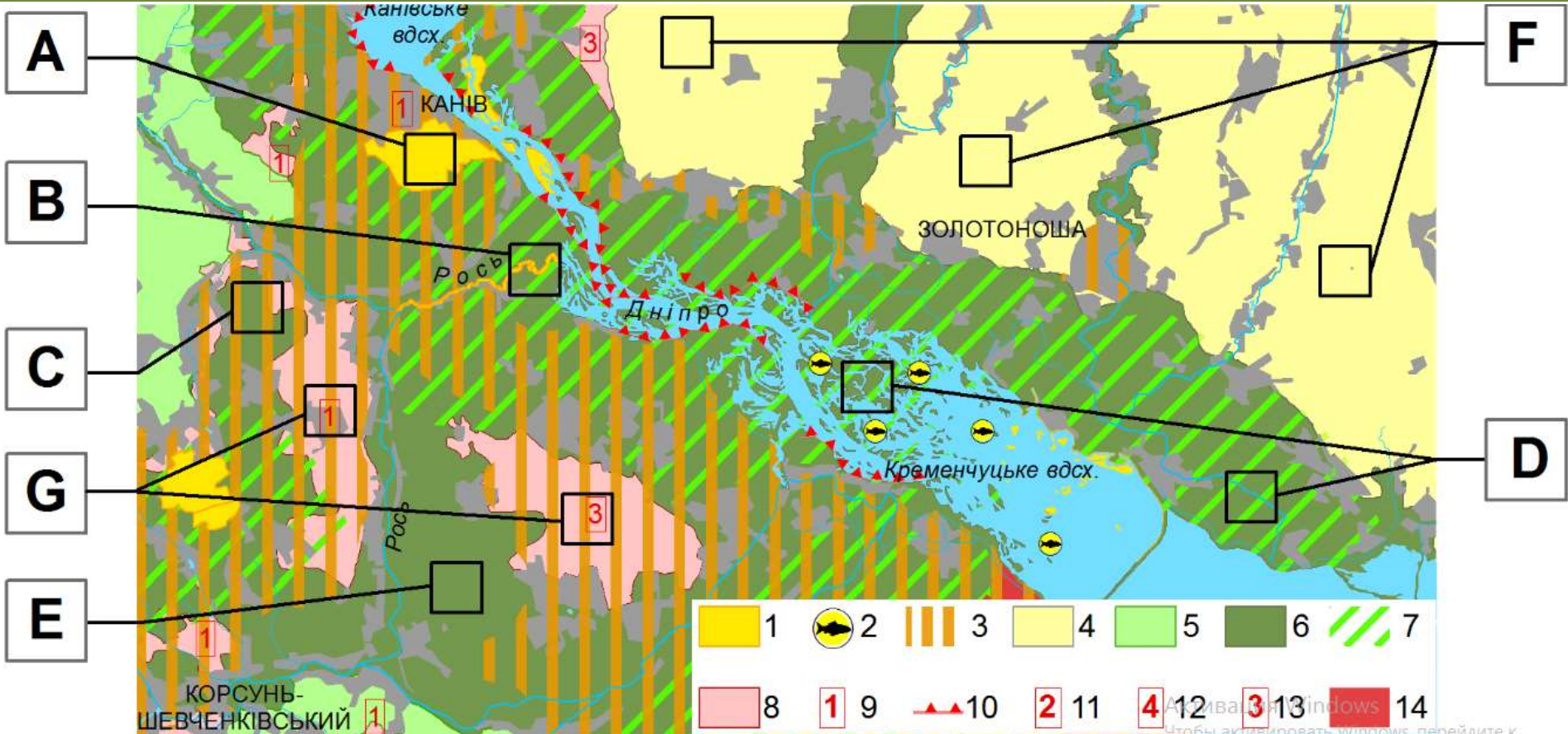
Этапы ландшафтного планирования

Этапы территориального планирования

этапы комплексной оценки территории

Інтеграція екологічних вимог у територіальне планування

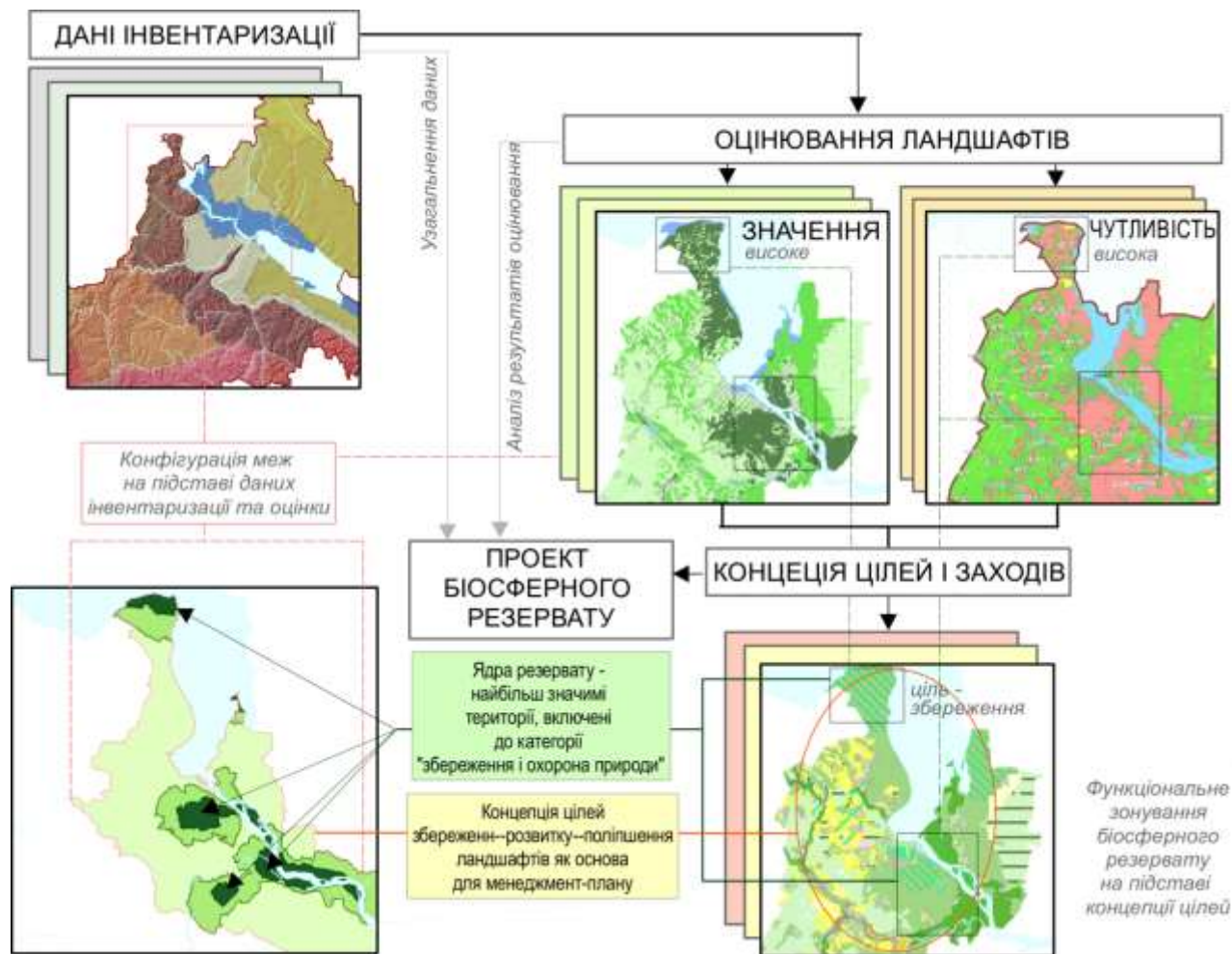

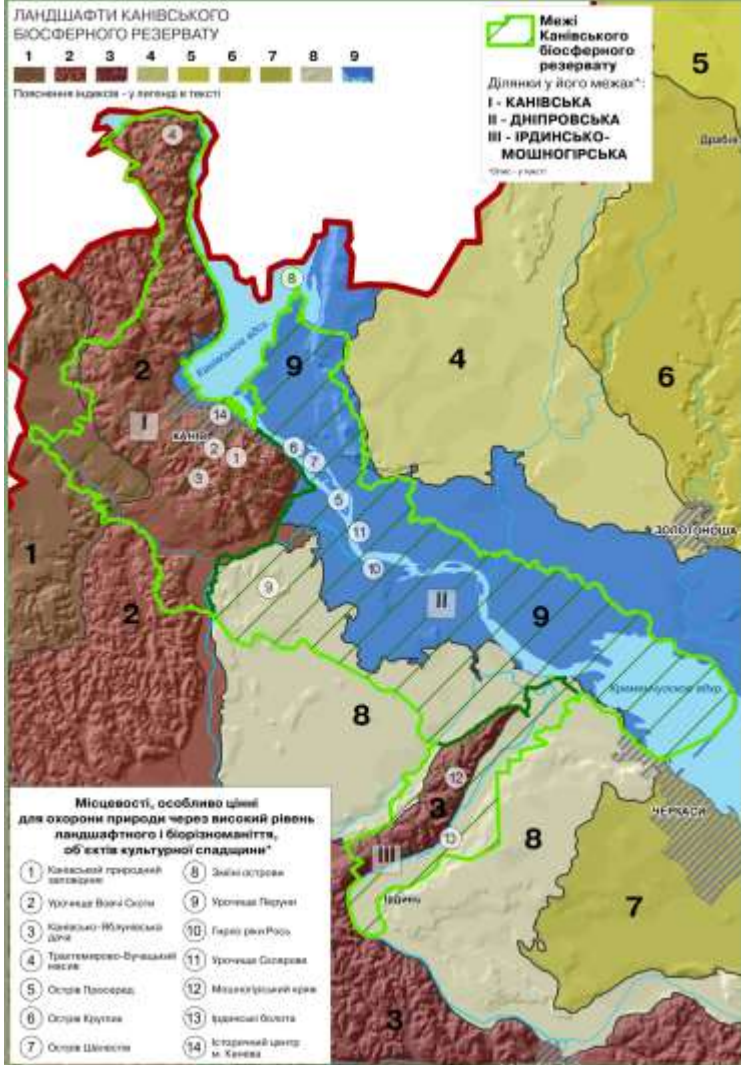
Інтеграція екологічних вимог у територіальне планування

Пропозиції з інтеграції природоохоронних цілей Ландшафтної програми в Схему територіального планування

Территория/ландшафт	Ландшафтная программа		Планировочная категория в территориальном плане
	Цели (возможности использования)	Характеристика территорий	
А*	Охрана природы. Обеспечение и контроль статуса существующих природоохранных территорий.	Территории существующих объектов природоохранного фонда	Территории природно-заповедного фонда
	Отказ от сельскохозяйственного использования; научные исследования; регулированный природоведческий туризм.	Ландшафты с высокой чувствительностью, с наличием редких видов растений и животных (напр., водно-болотные угодья, острова на Днестре)	Территории приоритетного природоохранного использования
С	Сбалансированное землепользование с особым вниманием к развитию туризма и экологической сети. Развитие предложений для отдыха в привлекательных ландшафтах и исторических местностях; развитие экосети.	Ландшафты привлекательные для отдыха и туризма; с высоким био- и ландшафтным разнообразием.	Территории преимущественного рекреационного и туристического использования
Д	Лесопользование и увеличение лесных насаждений; регламентированная охота; производство традиционных для региона продуктов;	Ландшафты с высоким био- и ландшафтным разнообразием, в частности, крупные лесные массивы. Особое внимание ареалам концентрации редких видов растений и животных	Территории приоритетного развития экосети (экологического каркаса)

Ландшафтне планування для природоохоронної діяльності

Канівського біосферного резервату. Проект

Зони	Площа, га	Площа, %
Заповідні ядра	12 197,13	10
Буферні зони	36 601,7	29
Зона співробітництва	77 333,12	61
ВСЬОГО	126 131,95	100

■ заповідні ядра

■ буферні зони

■ зона співробітництва

